

RAPORT PRIVIND SITUAȚIA OBSERVATĂ DE CLINICA JURIDICĂ MOBILĂ ÎN CRRN BRÂNCOVENEȘTI, JUDEȚUL MUREȘ

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE, 2016

Raport realizat în cadrul proiectului „SOS: ONG-urile din România, împreună pentru drepturile persoanelor cu dizabilități mintale închise în instituții” implementat de Centrul de Resurse Juridice și co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

Acest raport nu reflectă neapărat poziția oficială a guvernului elvețian. Responsabilitatea pentru conținutul acestuia este asumată în întregime de Centrul de Resurse Juridice.

Centrul de Resurse Juridice
Str. Arcului nr. 19, sector 2, București
P: 021.212.06.90, F: 021.212.05.19
E: office@crj.ro

INFORMAȚII GENERALE

A1	Membrii echipei de monitorizare	Roxana Mărcoiu (psiholog), Dana Ududec (avocat), Paula-Dora Călian (avocat), Adela Vintilă (jurist-voluntar), Bianca Beu (jurist-voluntar)
A2	Data vizitei	20 decembrie 2016
A3	Intervalele orare în care a avut loc vizita	11:35 - 13:15 (interval petrecut în incinta CRRN Brâncovenești)
A4	Județ, localitate	Localitatea Brâncovenești, județul Mureș
A5	Denumirea completă a instituției	Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Brâncovenești Telefon/Fax:0265-550011 E-mail: crrnbrinco@yahoo.com
A6	Adresa	Localitatea Brâncovenești, județul Mureș, Str. Castelului nr.215
A7	Șef/manager al instituției	Dr. Pokorny Laszlo, director centru (în concediu de odihnă la data vizitei, conform declarației personalului)
A8	Personalul prezent la data vizitei, cu care se discută	Portarul 2 asistente medicale 2 asistenți sociali Contabila șef
A9	Tipul instituției	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Centru de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică. ▪ Cu personalitate juridică din anul 2010
A10	Nr. locuri efectiv ocupate la data vizitei	302, conform afirmației portarului 301, conform statisticilor ANPD la data de 30.06.2016 ¹
A11	Surse de finanțare, inclusiv fonduri europene	CRRN Brâncovenești a implementat în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 (Regio) un proiect de extindere și dotare a centrului de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică în valoare de 3.539.273,23 lei. Două dintre obiectivele generale setate de CRRN Brâncovenești în acest proiect fac referire la îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu dizabilități din mediul rezidențial, precum și la crearea unui mediu propice și oferirea de sprijin persoanelor cu dizabilități prin implicarea activă a acestora în activități sociale, culturale și educative.
Alte informații:		
<p>1. Acces în instituție</p> <p>Monitorii CRJ nu au primit accesul în unitate, vizita de monitorizare nu s-a putut efectua. Deși directorul CRRN se afla în concediu de odihnă, acesta a instruit telefonic personalul să se opună accesului monitorilor CRJ.</p> <p>Față de lipsa de acces a fost înregistrată o plângere atât la sediul acestei instituții, cât și la sediul</p>		

¹Statistici ANPD: <http://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2015/04/ANPD-NR-PERS-HAND-TRIM-II-2016-PENTRU-SITE.xls>

DGASPC Mureș, după ce directorul DGASPC Mureș a refuzat să intervină (în acea zi) la CRRN Brâncovenești pentru a se permite accesul monitorilor.

2. Starea de fapt prezentată cronologic și informațiile despre centru pe care monitorii au reușit să le obțină.

La intrarea în CRRN Brâncovenești, ora 11:35, monitorii CRJ au fost întâmpinați de portarul centrului care i-a însoțit în unul dintre corpurile administrative unde lucrează o parte din personalul centrului. În această clădire, o asistentă medicală a cerut monitorilor CRJ, deschizându-le în același timp ușa clădirii, să solicite accesul în instituție contabilei șefe care se afla într-un alt corp administrativ, pe motiv că, aceasta din urmă este în măsură să discute despre vizită, iar nu dânsa, deoarece contabilă șefă este locțiitoarea directorului CRRN.

Monitorii CRJ s-au deplasat în corpul administrativ al contabilei șef unde, mai întâi, acestora li s-au adresat reproșuri în legătură cu conținutul raportului de monitorizare întocmit după vizita din anul 2014, mai exact faptul că, acesta ar conține informații care nu sunt în conformitate cu realitatea din instituție.

La ora 11:58, monitorul psiholog Roxana Mărcoiu a discutat la telefon cu directorul de centru, care a refuzat telefonic accesul în instituție. La ora 12:04, monitorii CRJ părăsesc biroul contabilei șef și așteaptă primirea acordului de efectua vizita de monitorizare, așteptând pe holul de la intrarea în acest corp administrativ, până la ora 13:06. La ora 13:15, monitorii CRJ au părăsit centrul și au pornit spre DGASPC Mureș din municipiul Târgu Mureș, pentru a se plânge Directorului DGASPC de comportamentul managementului CRRN Brâncovenești.

Conform precizărilor portarului din timpul în care acesta conducea monitorii la corpul administrativ unde se afla personalul, fiecare clădire are o centrală separată, fiind câte 2 cazane pe clădire.

În holul în care monitorii CRJ au așteptat acordul de a intra în centru, s-au putut observa expuse, un număr de 7 diplome precum și câteva trofee, obținute de centru la diverse competiții, unele internaționale. Asistenta medicală a precizat că rezidenții centrului participă frecvent la concursuri și expoziții și mai sunt și alte diplome și trofee expuse în centru.

În intervalul de timp petrecut în centru, monitorii CRJ au încercat să inițieze discuții cu personalul în legătură cu activitatea și viața din CRRN Brâncovenești însă, aceștia au refuzat să discute invocând faptul că, până nu se primește acordul de acces în centru, nu se pot purta discuții nici măcar cu privire la conținutul raportului de vizită CRJ din anul 2014, față de care s-au arătat profund nemulțumiți și care, ar constitui obstacolul vizitei. Deși monitorii CRJ au cerut insistent să li se spună ce anume din Raportul CRJ 2014 a fost incorect, niciunul din membrii personalului nu a putut indica un element concret, repetând că directorul este supărat și că astfel întreg personalul împărtășește această atitudine.

Cu toate acestea, atât contabilă șef cât și cei doi asistenți sociali cu care monitorii CRJ au discutat pe holul corpului administrativ, au povestit cu interes cu monitorii CRJ despre o problemă administrativă cu care aceștia se confruntă în centru: că au dificultăți în a identifica persoanele indicate de Articolul 2 alin. 1 din Metodologia de aplicare a Ordinului nr. 1887 din 15.09.2016 al Ministerului Muncii, obligate la plata contribuției lunare de întreținere datorate de adulții cu handicap asistați în centrele rezidențiale publice.

Conform afirmațiilor contabilei șefe din biroul acesteia, există 214 angajați și urmează să facă angajări anul viitor. Nu au jurist care ar putea să le ofere asistență în rezolvarea problemelor legale. Contabila șefă a fost întrebată de monitori dacă ar avea nevoie de un jurist și dacă au posibilitatea să angajeze, iar dânsa a răspuns că nu au nevoie, deoarece DGASPC Mureș are deja un compartiment juridic și oricum juristul nu ar putea să facă mai multe decât face deja personalul centrului.

Contabila șefă a precizat că meniul din centru a fost regândit deoarece o parte dintre beneficiari s-au îngrășat (iar nu neapărat datorită efectelor adverse ale tratamentului medicamentos). Meniul este variat și stabilit pe o perioadă de 21 de zile. O dată la 3 săptămâni se repetă. Au și rețete diferite, specifice pentru diferite afecțiuni, spre exemplu pentru diabet. Suma acordată beneficiarului pentru masă este de 16,6 lei / zi.

Așteptând pe hol, una dintre asistentele sociale i-a rugat pe monitori să le transmită broșurile vechi CRJ în care sunt precizate o parte din drepturile persoanelor cu dizabilități din instituții, precizând că acestea le sunt utile și nu mai au suficiente exemplare. Utilitatea broșurilor constă în faptul că personalul le folosește pe post de broșură de informare a beneficiarului cu privire la drepturi, atunci când se încheie contractul de prestări servicii.

Tot conform precizărilor asistentei sociale, unele medicamente ale rezidenților sunt decontate, iar altele nu, aspect care o nemulțumește. La întrebările echipei CRJ referitor la denumirea acestor medicamente, asistenta nu a amintit vreun medicament. A sugerat monitorilor să discute despre acest aspect cu medicul psihiatru.

Așteptând pe holul clădirii, monitorii CRJ Roxana Mărcoiu și Dana Ududec au discutat cu un al medic al centrului, care a adresat monitorului Roxana Mărcoiu reproșuri legate de raportul de vizită din anul 2014. Conform declarațiilor d-nei doctor a intenționat să acționeze în instanți Centrul de Resurse Juridice urmare a raportului publicat în anul 2014. Nemulțumirile dânssei sunt legate de faptul că, întrebările adresate de către monitorii CRJ rezidenților, despre viața lor în instituție, ar fi fost *prea intime* – „*ce mâncați?, unde vă spalați?*”. De asemenea, un alt reproș s-a referit la faptul că monitorii CRJ din 2014 au vorbit liber cu orice rezident întânit în timpul vizitei în centru, fără a solicita aprobarea personalului față de persoanele cu care ar trebui sau nu să discute. D-na doctor considerând că specificul tulburării de care suferă rezidenții centrului afectează credibilitatea declarațiilor acestora. Astfel sugestia dânssei era de a organiza un grup de rezidenți, selectati de către membrii personalului, cu care monitorii CRJ să poarte discuții.

Tot în holul clădirii, asistenta medicală a precizat că nu există pavilioane mixte, iar rezidenții au fost cazați în acestea în funcție de sex, vârstă, diagnostic și alte criterii neprecizate. De asemenea, aceasta a precizat că bucătăria instituției este una centrală, iar fiecare pavilion are propria sală de mese, iar că în centrul există unele cazuri în care rezidenții sunt puși sub interdicție judecătorească, iar tutorii desemnați sunt persoane din familia rezidentului în cauză. Tot conform precizărilor asistentei medicale, jumătate dintre rezidenți ar fi abandonati de familie, mai exact ar fi persoane care au fost instituționalizate din copilărie. De asemenea, aceasta a precizat că în centru sunt și rezidenți în cazul cărora sistemul medical sau familia „*nu face față*”.

Atât la intrarea în centru, cât și la ieșire, în curtea centrului era liniște, monitorii CRJ au observat puțini rezidenți afară. Înainte de a ieși din centru, întrebată fiind cu privire la această atmosferă exterioară, asistenta medicală a răspuns că, probabil, rezidenții se aflau la acel moment în ateliere. De asemenea, aceasta a precizat că toți rezidenții participă la ergoterapie, iar dacă există rezidenți care nu se pot deplasa la ateliere, aceștia sunt incluși într-un grup de ergoterapie care se ține în incinta pavilionului unde se află rezidentul respectiv. Asistenta medicală a precizat că lucrează în centrul de mai bine de 20 de ani, iar acest loc de muncă și centrul este a doua familie pentru dânsa. În timpul de așteptare pe

holul corpului administrativ, o rezidentă a îmbrățișat-o pe asistenta medicală. Aceasta din urmă a exprimat monitorilor CRJ regretul și părerea sa de rău în legătură cu imposibilitatea de a vizita centrul.

În jur de ora 14:21, monitorii CRJ au intrat în sediul DGASPC Mureș, de pe strada Trebely nr.7 din Târgu Mureș. Monitorii CRJ precizează că intrarea lor în instituție a fost consemnată de către portarul corpului administrativ în care au intrat, aceștia legitimându-se totodată. La sediul DGASPC Mureș, monitorii au discutat cu Directorul general Schmidt Lóránd. Din biroul directorului, monitorii au ieșit la ora 15:03. Din clădirea DGASPC Mureș, monitorii au ieșit la ora 15:05.

Directorul DGASPC Mureș, dl. Schmidt Lóránd, nu a acordat sprijin monitorilor, a ridicat din umeri, susținând că CRRN Brâncovenesti are personalitate juridică și conducerea unității poate face ce vrea. Chiar și atunci când monitorii CRJ i-au explicat d-lui. Schmidt Lóránd că interzicerea accesului echipei CRJ în centru este nelegală și că vizita este în interesul rezidenților, acesta și-a exprimat neputința. Astfel, dl. Schmidt Lóránd s-a arătat complet neputincios în fața oricărui comportament, chiar și ilegal, al șefilor de centre aflate în subordinea sa. Acesta a precizat că nu poate să intervină telefonic la centru pentru că personalul nu mai este în instituție la acea oră și că va suna a doua zi. Directorul DGASPC s-a arătat neputincios și în momentul în care monitorii CRJ i-au explicat că este tardiv să primească un răspuns a doua zi. Directorul a precizat că va transmite un răspuns în scris către CRJ. Acestuia a primit și datele de contact ale monitorului Dana Ududec.

Față de pasivitatea DGASPC Mureș, monitorii CRJ au redactat o plângere adresată Consiliului Județean Mureș, dată fiind relația de subordonare între CJ și DGASPC.

FOTOGRAFII - DOVEZI

Anexa 1 - dovada de intrare in Centru, din registrul de vizite administrat de portar

Observații	Data	Numele și Prenumele	Act de identitate	Ora		Observații
				Intrare	Ieșire	
În vizită	01/12/2016	Paula Gura	HS 84462	11 ³⁵	13 ¹⁵	
În vizită	02/12/2016	Elena	SP 165740	11 ³⁵	13 ¹⁵	
La Gemeni	03/12/2016	Horciu Roxana	SB 67308	11 ³⁵	13 ¹⁵	
La Gemeni	04/12/2016	Hedei Daniela	SB 68470	11 ³¹	13 ¹¹	

Anexa 2 – Ușa de intrare a biroului celor doi asistenți sociali cu care s-a discutat de pe holul corpului administrativ

**Anexa 3 –
Monitorii CRJ
așteptând pe holul
corpului
administrativ**

